

TRƯỜNG TH ĐA TỐN

TUYÊN TRUYỀN PHÒNG SÓT XUẤT HUYẾT

Tính từ đầu năm 2023 trên địa bàn Thành phố ghi nhận 8.362 trường hợp mắc sốt xuất huyết, trong đó có 3 ca tử vong (một bệnh nhân nam 19 tuổi, quận Hà Đông, một bệnh nhân nữ 45 tuổi, quận Hoàn Kiếm và một bệnh nhân nữ 20 tuổi, huyện Quốc Oai). So với cùng kỳ năm 2022, số mắc tăng gấp 4 lần, số ca tử vong tương đương.

Theo trung tâm kiểm soát bệnh tật (CDC) Hà Nội, từ ngày 1 – 8/9/2023, Thành phố Hà Nội ghi nhận 1.669 ca mắc sốt xuất huyết, tăng 540 trường hợp so với tuần trước, ghi nhận thêm 1 ca tử vong là bệnh nhân nữ 20 tuổi, huyện Quốc Oai.

Sốt xuất huyết Dengue là bệnh nhiễm virus cấp tính do muỗi vằn truyền.

Câu 1: Loại muỗi truyền bệnh sốt xuất huyết?

- A. Muỗi Aedes aegypti
- B. Muỗi Aedes albopictus
- C. Muỗi Anophen
- D. Cả A và B

Đáp án đúng: D

Đặc điểm muỗi: Muỗi có kích thước nhỏ 4 - 7mm, sẫm màu, thân và chân có những đốm trắng (muỗi vằn), thích đốt máu người, thường vào sáng sớm và chiều tối, có thể đốt nhiều lần nếu chưa no máu, phạm vi hoạt động từ 100 – 400 mét. Trú ẩn trong nhà; đẻ trứng ở những vật dụng có chứa nước sạch; phát triển mạnh vào mùa mưa (từ tháng 4 – tháng 11).

Vòng đời muỗi vằn khoảng 8.5 ngày: Muỗi cái đẻ từ 60-100 trứng/lần

+ Trứng -> bọ gậy: khoảng 1 ngày

+ Bọ gậy -> lăng quăng khoảng 6 ngày

+ Lăng quăng thành muỗi khoảng 1.5 ngày

Về trứng muỗi:

+ Ở nhiệt độ 25⁰C, độ ẩm 70%, trứng muỗi có thể tồn tại 233 ngày.

+ Có thể sống sót sau 3-4 tháng trong điều kiện khô hạn

Câu 2: Mỗi người có thể mắc sốt xuất huyết mấy lần?

- A. Chỉ 1 lần
- B. 2-3 lần
- C. 4 lần

Đáp án đúng: C

Vi rút gây bệnh sốt xuất huyết có 4 chủng khác nhau D1, D2, D3, D4. Nếu 1 người đã nhiễm với chủng vi rút nào thì chỉ có khả năng tạo được miễn dịch suốt đời với chủng vi rút đó, vẫn có thể mắc các chủng còn lại và lần sau mắc sẽ bị nặng hơn lần trước. Do vậy mỗi người có thể mắc sốt xuất huyết 4 lần trong đời.

Câu 3: Sốt xuất huyết lây như thế nào?

- A. Lây qua đường hô hấp
- B. Lây qua muỗi vằn đốt
- C. Lây qua đường ăn uống

Đáp án đúng: B

Sốt xuất huyết không lây qua đường hô hấp, dịch tiết hay tiếp xúc với người bệnh. Sốt xuất huyết chỉ lây qua muỗi vằn đốt người bệnh nhiễm virus sau đó truyền bệnh cho người lành qua vết đốt, virus từ tuyến nước bọt của muỗi sẽ vào máu người rồi gây bệnh sốt xuất huyết.

Câu 4: Dấu hiệu của sốt xuất huyết

- A. Sốt cao đột ngột, liên tục từ 2-7 ngày (39 - 40 độ C)
- B. Đau đầu, đau sau hốc mắt, đau cơ khớp
- C. Đau họng, mệt mỏi, chán ăn, có xuất huyết (nổi ban, chảy máu cam...)
- D. Tất cả đều đúng

Đáp án đúng: D

Khi có 1 trong các dấu hiệu trên thì cần đến cơ sở y tế để khám, tư vấn và điều trị để tránh những biến chứng xuất huyết nội tạng như tràn dịch màng phổi, xuất huyết não, suy tim do chảy máu....

Không có thuốc điều trị đặc hiệu khi bị sốt xuất huyết, mà ở đây chỉ điều trị triệu chứng: Hạ sốt, truyền dịch, theo dõi sát các dấu hiệu và tiến triển của bệnh....

Xin thông tin thêm với thầy cô và các em học sinh về vắc xin phòng sốt xuất huyết:

+ Vắc xin phòng sốt xuất huyết đầu tiên trên thế giới là Dengvaxia sản xuất bởi hãng dược phẩm Pháp Sanofi Pasteur. Đây là loại vắc xin có thể ngăn chặn sự phát triển của cả 4 tuýp virus sốt xuất huyết, đạt tỷ lệ phòng bệnh khoảng 60.8%. Vắc xin này được nghiên cứu trong 20 năm với sự thử nghiệm ở 17 nước. Tháng 12/2015, Mexico là nước đầu tiên cho phép dùng vắc xin này cho nhóm đối tượng độ tuổi 9 – 45 tuổi đang sinh sống ở vùng dịch. Đến đầu 5/2019, vắc xin được FDA Hoa Kỳ chính thức thông qua.

+ Năm 2011, ở nước ta viện Pasteur đã nghiên cứu vắc xin Dengvaxia trên 2.336 trẻ. Nghiên cứu đã cho thấy vắc xin đạt hiệu quả cao đối với phòng sốt xuất huyết cho trẻ ở độ tuổi 9 – 16 **đã từng bị nhiễm sốt xuất huyết** trước đó. Do để dùng loại vắc xin này cần có điều kiện đặc biệt là **trẻ phải từng mắc sốt xuất huyết rồi** thì khi tiêm mới đạt hiệu quả và hiệu quả cũng không quá cao nên hiện nay nước ta vẫn chưa đưa vắc xin phòng bệnh sốt xuất huyết vào sử dụng.

+ Vắc xin thứ 2: QDENGGA chính thức được phép dùng ở EU vào 8/12/2022. Vắc xin này do Công ty Dược phẩm Takeda ở Nhật Bản phát triển, dùng cho độ tuổi từ 4 tuổi trở lên và phòng ngừa được cả 4 chủng virus Dengue. Kết quả thử nghiệm cho thấy loại vắc xin này có thể tạo ra phản ứng miễn dịch với mức độ khác nhau trên cả 4 chủng.

Như vậy, thời điểm này thế giới đã có tất cả 2 loại vắc xin đã được phê duyệt nhưng cả 2 loại này đều chưa được đưa vào sử dụng ở Việt Nam.

Câu 5: Phòng bệnh sốt xuất huyết chúng ta phải làm gì?

- A. Diệt muỗi, lăng quăng/bọ gậy
- B. Chống muỗi đốt
- C. Cả A và B

Đáp án đúng: C

Nguyên nhân chủ yếu gây bệnh sốt xuất huyết là do muỗi vằn truyền, do đó để phòng chống bệnh sốt xuất huyết, biện pháp tốt nhất là diệt muỗi, lăng quăng/bọ gậy và chống muỗi đốt.

1. Loại bỏ nơi sinh sản của muỗi, diệt lăng quăng/bọ gậy, diệt muỗi bằng cách:

- + Sử dụng một số biện pháp diệt muỗi như: bình xịt muỗi, thấp hương muỗi, phun thuốc chống muỗi.
- + Đậy kín tất cả các dụng cụ chứa nước để muỗi không vào đẻ trứng.
- + Thả cá vào các dụng cụ chứa nước lớn (bể, giếng, chum, vại...) để diệt lăng quăng/bọ gậy.
- + Thay rửa các dụng cụ chứa nước nhỏ và vừa (lũ, khạp...) hàng tuần.
- + Phát quang bụi rậm
- + Vệ sinh nơi ở sạch sẽ, thoáng mát
- + Thu gom, hủy các vật dụng phế thải trong nhà và xung quanh nhà như chai, lọ, mảnh chai, vỏ dừa, lốp xe cũ...dọn vệ sinh môi trường, lật úp các dụng cụ chứa nước khi không dùng đến.

+ Bỏ muối hoặc dầu vào bát nước kê chân chạn/tủ đựng chén bát, thay nước bình hoa.

+ Tích cực phối hợp với chính quyền và ngành y tế trong các đợt phun hóa chất phòng, chống dịch sốt xuất huyết.

2. Để phòng muỗi đốt:

+ Đối với trẻ em, không cho trẻ hoạt động ở các nơi môi trường tối tăm, ẩm thấp, ao tù, nước đọng.

+ Nên dùng màn khi ngủ cả ngày lẫn đêm để tránh muỗi đốt

+ Mặc quần áo dài tay

+ Dùng bình xịt diệt muỗi, hương muỗi, kem xua muỗi, vợt điện diệt muỗi.

+ Dùng rèm che, màn tẩm hóa chất diệt muỗi.

+ Cho người bị sốt xuất huyết nằm trong màn, tránh muỗi đốt để lây lan cho người khác.

NGƯỜI VIẾT BÀI

NGƯỜI TT

BGH DUYỆT

Nguyễn Thị xuân

Nguyễn Thị Xuân

Trương Thị Vân Anh